

Fortum – Toimintaohje palvelun- ja tavarantoimittajille

Fortum on eurooppalainen energiayhtiö, jolla on toimintaa yli 40 maassa. Toimitamme asiakkaillemme sähköä, kaasua, lämpöä, jäähdytystä sekä älykkäitä ratkaisuja resurssitehokkuuden parantamiseen. Haluamme edistää asiakkaidemme ja yhteiskunnan kanssa muutosta kohti puhtaampaa maailmaa.

Fortum on sitoutunut kestäväan kehitykseen kaikessa toiminnassaan. Kestävän kehityksen politiikkansa ja Toimintaohjeensa (Code of Conduct) mukaisesti Fortum haluaa toimia aktiivisesti sidosryhmiensä kanssa parantaakseen jatkuvasti toimintansa taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristönäkökohtia. Fortumin käyttämällä palvelun- ja tavarantoimittajilla on tärkeä rooli Fortumin pyrkimyksissä kestäväan kehitykseen.

Toimintaohje palvelun- ja tavarantoimittajille

Tätä toimintaohjetta palvelun- ja tavarantoimittajille (Toimintaohje) sovelletaan Fortumin toimintoihin kaikkialla maailmassa ja jokaiseen tuotteita, palveluja, työsuorituksia tai muita toimintoja Fortumille tuottavaan toimittajaan. Fortumin tytäryhtiöllä Uniperilla on oma toimintaohjeensa palvelun- ja tavarantoimittajille, joka asettaa toimittajille vastaavia vaatimuksia. Sen vuoksi tässä toimintaohjeessa ”Fortum” viittaa Fortumiin ilman Uniperia.

Tämän toimintaohjeen tarkoituksena on määritellä Fortumin toimittajilleen asettamat kestäväan kehityksen perusvaatimukset. Toimintaohje perustuu Yhdistyneiden kansakuntien Global Compact -aloitteen periaatteisiin ja siinä on neljä osiota: liiketoimintaperiaatteet, ihmisoikeudet, työelämän normit ja ympäristö. Fortum on ollut YK:n Global Compact -aloitteen osallistuja vuodesta 2010 lähtien. Fortum tukee myös YK:n kestäväan kehityksen tavoitteita.

Fortumin toimittajilla on velvollisuus noudattaa toimintaohjeen periaatteita kaikessa liiketoiminnassaan. Toimittajien on noudatettava myös sopimuksissa mahdollisesti määriteltyjä lisävaatimuksia. Toimittajilla tulee olla asianmukaiset johtamisjärjestelmät, joilla varmistetaan tämän toimintaohjeen noudattaminen. Johtamisjärjestelmän tulee vastata yrityksen liiketoiminnan kokoa, monimutkaisuutta ja riskiympäristöä.

Toimittajien vastuulla on myös varmistaa ja valvoa, että niiden alihankkijat noudattavat tämän toimintaohjeen periaatteita.

Fortumin toimittajat varmistavat toimintaohjeen ehtojen täyttymisen jatkuvalla vaatimustenmukaisuuden dokumentoinnilla, toimittamalla pyydettyä tietoa Fortumille sekä sallimalla Fortumin tai Fortumin valtuuttaman ulkopuolisen auditoijan suorittaa auditointeja toimipaikoissaan. Toimintaohjeen vaatimusten olennainen rikkominen tai toistuva kieltäytyminen vaadittujen tietojen toimittamisesta voi johtaa yhteistyön päättymiseen Fortumin kanssa.

Fortumin toimittajien tulisi raportoida kaikki epäillyt toimintaohjeen rikkomukset omalle yhteyshenkilölleen Fortumissa, paikalliseen Fortumin raportointikanavaan (jos saatavilla) tai SpeakUp-työkalun kautta, katso www.fortum.com. SpeakUp on kaikkien sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien käytettävissä, ja sitä voi tarvittaessa käyttää nimettömästi.

Liiketoimintaperiaatteet

Fortumin toimittajien tulee noudattaa kaikkia soveltuvia lakeja ja määräyksiä kaikilla toiminta-alueillaan. Soveltuvien lakien ja määräysten lisäksi Fortumin toimittajien tulee noudattaa eettisen liiketoiminnan periaatteita. Toimittajien on vältettävä tilanteita, joissa toimittajan ja Fortumin välillä on eturistiriita, ja raportoitava potentiaaliset ja toteutuneet eturistiriitatilanteet Fortumille.

Tietojen oikeellisuus, yksityisyyden suoja ja reilu kilpailu

Toimittajat sitoutuvat varmistamaan Fortumin tietojen turvallisuuden ja luottamuksellisten tietojen salassa pysymisen sekä käsittelemään henkilötietoja ja muita tietoja asianmukaisesti voimassa olevien lakien ja asetusten sekä Fortumin ohjeiden mukaisesti. Toimittajien on annettava täsmällisiä ja asianmukaisia taloudellisia ja muita tietoja liiketoiminnastaan, harjoitettava vastuullista markkinointia ja kilpailtava kaikin puolin reilusti ja eettisesti.

Korruption, lahjonnan ja rahanpesun vastainen toiminta

Fortumin toimittajien sekä alihankkijoiden ja muiden toimittajan lukuun toimivien tahojen tulee kaikissa liiketoimissa noudattaa ehdotonta rehellisyyttä. Kaikenlainen kiskonta ja lahjonta suhteessa työntekijöihin tai organisaatioihin, mukaan lukien asiattomien maksujen antaminen tai vastaanottaminen, on kielletty. Toimittajan tulee ottaa käyttöön ja ylläpitää toimintaperiaatteita ja -tapoja, jotka on suunniteltu lahjonnan ja korruption ehkäisemiseen.

Toimittajat eivät saa tarjota Fortumin edustajille lahjoja tai vieraanvaraisuutta tilanteissa, joissa ne saattavat vaikuttaa tai näyttää vaikuttavan näiden toimittajaa koskeviin päätöksiin.

Toimittajien on toteutettava rahanpesun vastaisia suojatoimenpiteitä ja pidättäydyttävä kaikesta toiminnasta, jota voidaan pitää osana rahanpesuprosessia. Toimittajien on noudatettava kaikkia sovellettavia lakeja ja määräyksiä, jotka koskevat vientivalvontaa ja vientirajoituksia sekä EU:n, Yhdysvaltojen, Ison-Britannian ja YK:n asettamia taloudellisia pakotteita.

Ihmisoikeudet

Fortumin toimittajien on tuettava ja kunnioitettava kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia, jotka sisältyvät keskeisiin ihmisoikeussopimuksiin (mm. International Bill of Human Rights), ja varmistettava, etteivät ne ole osallisina ihmisoikeusloukkauksiin. Toimittajien on tunnistettava toimintansa ihmisoikeusvaikutukset, toteutettava tarvittaessa niitä lieventäviä toimia ja tehtävä korjaavia toimenpiteitä, mikäli ihmisoikeusloukkauksia tapahtuu.

Työelämän normit

Järjestäytymisvapaus

Fortumin toimittajien tulee tunnustaa ja kunnioittaa työntekijöiden järjestäytymisvapautta ja oikeutta valita vapaasti edustajansa. Toimittajien tulee myös tunnustaa työntekijöidensä oikeus työehtosopimusneuvotteluihin. Toimittajat eivät saa syrjiä työntekijöiden edustajia tai ammattiliittojen jäseniä eivätkä rajoittaa heidän mahdollisuuksiaan hoitaa edustustoimintojaan työpaikalla.

Pakkotyö

Fortumin toimittajien ei tule käyttää pakkotyövoimaa ja heidän työntekijöillään tulee olla oikeus irtisanoutua kohtuullisella irtisanomisajalla paikallisten lakien ja sopimusten mukaisesti. Työntekijöillä ei ole velvollisuutta antaa rahaa tai henkilöllisyystodistuksia työnantajan säilytettäväksi.

Palkka ja työajat

Fortumin toimittajien tulee tarjota työntekijöilleen ymmärrettävät, kirjalliset työsopimukset, jotka määrittävät heidän työsuhteensa ehdot. Palkan ja ehtojen on oltava oikeudenmukaisia ja kohtuullisia, ja niiden on oltava vähintään kansallisten lakien tai alan standardien mukaisia, sen mukaan kumpi on korkeampi. Työajan tulee täyttää kansallisen lainsäädännön vaatimukset. Työntekijöillä tulisi olla vähintään yksi vapaapäivä seitsemän päivän jakson aikana.

Lapsityö ja nuoret työntekijät

Fortumin toimittajien ei missään olosuhteissa tule ottaa työntekijöiksi lapsia, jotka ovat alle laillisen vähimmäisiän. Vähimmäisikä on sama kuin oppivelvollisuuden päättymisen raja tai vähintään 15 vuotta (tai 14 vuotta niissä maissa, joihin sovelletaan ILO:n yleissopimuksen nro. 138 kehitysmaita koskevaa poikkeusta). Lapsia ja nuoria, jotka ylittävät vähimmäisiän mutta ovat alle 18-vuotiaita, ei tule käyttää vaarallisessa työssä tai työssä, joka vaarantaa heidän terveytensä, turvallisuutensa tai moraalinsa.

Syrjimättömyys

Fortumin toimittajien tulee kohdella työntekijöitään kunnioittavasti ja arvokkaasti. Kaikenlainen puolueellisuuden tai ennakkoluuloihin perustuva syrjintä on kielletty, samoin kuin etnisyyteen, sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautumiseen, aviosäätyyn, raskauteen, vanhemmuuteen, uskontoon tai muuhun vastaavaan syyhyyn perustuva syrjintä. Väkivallalla uhkaaminen, fyysiset rangaistukset, fyysinen tai sanallinen hyväksikäyttö ja muu laitton häirintä on ehdottomasti kielletty.

Työterveys ja -turvallisuus

Fortumin toimittajien tulee tarjota työntekijöilleen turvalliset ja terveelliset sekä soveltuvien lakien ja määräysten mukaiset työolot. Toimittajien on varmistettava, että työntekijöille ja alihankkijoille annetaan asianmukaista työterveys- ja -turvallisuustietoa sekä riittävä koulutus ja suojavarusteet. Fortumille työtä tekevien toimittajien tulee noudattaa Fortumin yleisiä EHS-vaatimuksia, mikäli niitä sovelletaan heidän toimintaansa. Toimittajien tulee vähintään järjestää työntekijöille ja alihankkijoille juomavettä, puhtaat käymälät, riittävä ilmanvaihto ja asianmukaiset lämpötilaosuhteet, varapoistumistiet, asianmukainen valaistus ja pääsy ensiaputarvikkeisiin ja -hoitoon sekä työpaikalla että työnantajan järjestämässä majoituksessa (jos sitä tarjotaan).

Alkoholin ja huumeiden käytön ehkäiseminen työpaikalla

Fortum on päihteetön työpaikka. Fortumin toimittajien työntekijät ja alihankkijat eivät saa työskennellä Fortumin toimipaikoissa alkoholin tai huumeiden vaikutuksen alaisina. Toimittajien on toteutettava toimenpiteitä alkoholin ja huumeiden väärinkäytön ennaltaehkäisemiseksi. Toimittajien työntekijöille voidaan tehdä satunnaisia testejä heidän työskennellessään Fortumin toimipaikoissa, jos kansalliset (tai paikalliset) lait sen sallivat.

Ympäristö

Fortumin toimittajien tulee tukea varovaisuusperiaatetta ympäristökysymyksissä ja toimia aloitteellisesti ympäristövastuun edistämiseksi. Toimittajien tulisi tunnustaa toimintansa ympäristövaikutukset ja toteuttaa tarvittaessa niitä lieventäviä toimenpiteitä. Toimittajien odotetaan pyrkivän jatkuvasti vähentämään energian ja veden käyttöä, jätteiden syntymistä sekä päästöjä ilmaan, veteen ja maaperään. Toimittajien odotetaan lieventävän toiminnassaan luonnon monimuotoisuuden kohdistuvia vaikutuksia.

Toimittajien tulisi ottaa huomioon toimintansa ilmastovaikutukset ja vähentää kasvihuonekaasupäästöjä aina kun se on mahdollista. Toimittajien odotetaan edistävän kiertotaloutta ja kiinnittävän huomiota materiaalien tehokkaaseen käyttöön ja tuotteidensa elinkaarivaikutuksiin. Toimittajia kannustetaan ympäristöystävällisten teknologioiden kehittämiseen ja edistämiseen. Toimittajien tulee vähintään noudattaa kaikkia soveltuvia ympäristölakeja ja -määräyksiä.